

Συναισθηματική Πόλωση

Ερμηνευτικές και Ερευνητικές Προσεγγίσεις

Θεματική Πόλωση και τα Όριά της

- Η θεματική πόλωση ήταν το κύριο μέτρο της πόλωσης για πάνω από δύο δεκαετίες.
- Από τα μέσα της δεκαετίας του 2010, φάνηκε ότι δεν αποτυπώνει πλήρως τις κοινωνικές συγκρούσεις.

Ανάδυση της Συναισθηματικής Πόλωσης

- "συναισθηματική πόλωση" : αποστάσεις μεταξύ των ομάδων που θεμελιώνονται σε κοινωνικές ταυτότητες και όχι σε διαφορές που βασίζονται σε διακυβεύματα (Iyengar, Sood, & Lelkes, 2012).
- Η αποστροφή προς τους αντιπάλους δεν απαιτεί (απαραίτητα) θεματικές διαφωνίες.

Θεματική και Συναισθηματική Πόλωση

Θεματική πόλωση & Ορθολογική συμπεριφορά

- Θεματική πόλωση: Βασίζεται σε ενημέρωση και ορθολογικές επιλογές.
- Συναισθηματική: Δεν βασίζεται απαραίτητα στην ορθολογικότητα.

Η Πόλωση των Duffy et al. (2019)

- Duffy et al. (2019): Πόλωση ως κοινωνικός διαχωρισμός ανεξάρτητα από θέματα πολιτικής. Όπως σημειώνουν οι Duffy κ.ά. (2019, 84), η "συναισθηματική πόλωση" είναι η διαδικασία κατά την οποία "τα άτομα αρχίζουν να διαχωρίζονται κοινωνικά και να δυσπιστούν και να αντιπαθούν τα άτομα της αντίπαλης πλευράς, ανεξάρτητα από το αν διαφωνούν σε θέματα πολιτικής". .

Η θεωρητική συμβολή του
Lelkes (2018)

- Η πόλωση βασίζεται σε κοινωνική ταξινόμηση και αποστροφή των 'άλλων'.

Έλλειψη διαφοροποίησης σε θέσεις

- Boxell, Gentzkow, Shapiro (2020): Οι κοινωνικές ομάδες παραμένουν συναισθηματικά πολωμένες.
- Υψηλή αποστροφή χωρίς θεματική διαφωνία.
- Iyengar, Sood & Lelkes (2012): Συναισθηματική πόλωση ως μέτρο κοινωνικής ταυτότητας και αποστροφής.
- Δεν απαιτείται διαφοροποίηση στις πολιτικές θέσεις.

Abramowitz: Σχέση θεματικής & συναισθηματικής πόλωσης

- Abramowitz (2010): Συναισθηματική και θεματική πόλωση επικαλύπτονται αλλά διαφοροποιούνται ως προς τον κοινωνικό τους αντίκτυπο.

Ανεξαρτησία συναισθηματικής πόλωσης από θεματική

- Iyengar et al. (2019): Η θεματική πόλωση δεν είναι προϋπόθεση για τη συναισθηματική.
- Αντίστροφη σχέση σε ορισμένες περιπτώσεις.

Ορισμός Συναισθηματικής Πόλωσης

- Συναισθηματική πόλωση: συναισθηματική εχθρότητα προς την αντίπαλη πολιτική ομάδα.
- Περισσότερο από διαφωνία – πρόκειται για απόρριψη και περιφρόνηση.
- Η πολιτική ρήξη είναι πλέον συναισθηματικά φορτισμένη.

Χαρακτηριστικά Συναισθηματικής Πόλωσης

- Κομματική αντιπάθεια — προσωπική δυσπιστία και εχθρότητα.
- Προτιμητισμός εντός ομάδας — θετική εικόνα για την «δική μας» ομάδα.
- Εχθρότητα προς την αντίπαλη — αποφυγή επαφής, κοινωνικός διαχωρισμός.

Συναισθήματα και Κινητοποίηση

- Ο θυμός είναι ισχυρό κινητοποιητικό συναίσθημα (Valentino et al., 2011).
- Η ιδεολογική συνέπεια δεν σχετίζεται άμεσα με τη συναισθηματική πόλωση (Lelkes, 2018).
- Οι προτιμήσεις πολιτικής είναι πιο κρίσιμες από την ιδεολογία.

αιτιακή σχέση μεταξύ ιδεολογικής απόστασης και αρνητικών συναισθημάτων,

- Οι Webster & Abramowitz (2017) συμπληρώνουν τις παραπάνω παρατηρήσεις με τη δική τους έρευνα στο αμερικανικό πολιτικό τοπίο και το ρόλο της ιδεολογικής απόστασης στην όξυνση της πόλωσης. Η δική τους έρευνα, με τη μορφή δημοσκοπήσης στις ΗΠΑ, θέτει υπό αμφισβήτηση τον ισχυρισμό πανεπιστημιακών σχετικά με τη διαφοροποίηση της συναισθηματικής πόλωσης στο αμερικανικό εκλογικό σώμα, από την ιδεολογική και τη θεματική πόλωση

Κοινωνική και Συναισθηματική Διάσταση

- Οι "λέξεις-κλειδιά" σε αυτό το πλαίσιο είναι το "νιώθουν" και η "ψυχολογική ταύτιση". Αυτές οι έννοιες υπογραμμίζουν τον συναισθηματικό χαρακτήρα της εμπειρίας του "ανήκειν" σε μια κοινωνική ομάδα. Η διαφοροποίηση από την αντίπαλη ομάδα προκύπτει από το γεγονός ότι οι άνθρωποι κατασκευάζουν την ταυτότητά τους μέσω των συναισθημάτων που αναπτύσσουν έναντι άλλων κοινωνικών ομάδων.
- Η έννοια του "ανήκειν" και η αίσθηση της "ψυχολογικής ταύτισης" με μια ομάδα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ανάπτυξη της συναισθηματικής πόλωσης, καθώς καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους σε σχέση με τους άλλους.

Οι Hobolt, Leeper και Tilley (Hobolt, Leeper, and Tilley 2021) αναφέρονται σε τρία βασικά στοιχεία της συναισθηματικής πόλωσης

- Ομογενοποίηση (Homogenization): Αναφέρεται στην τάση των ατόμων να ενισχύουν την ενότητα εντός της κοινωνικής ομάδας τους μέσω της υιοθέτησης κοινών απόψεων.
- Διαφοροποίηση (Differentiation): Περιγράφει την τάση να υπογραμμίζονται οι διαφορές μεταξύ της δικής μας ομάδας και των αντιπαλών ομάδων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε θετική αξιολόγηση της δικής μας ομάδας και αρνητική αξιολόγηση των αντιπαλών, δημιουργώντας έτσι έναν αίσθημα ευνοϊκότητας προς τη δική μας ομάδα.
- Αξιολογική Μεροληψία (Affective Bias): Αναφέρεται στην επίδραση των συναισθημάτων στις πολιτικές απόψεις και αποφάσεις. Η αξιολογική μεροληψία παίζει ρόλο στο πως αντιλαμβανόμαστε τα γεγονότα και προσεγγίζουμε τις πολιτικές θέσεις, καθορίζοντας ένα φίλτρο μέσω του οποίου διαμορφώνουμε τις προτιμήσεις και τις στάσεις μας.

Η κοινωνική αποστροφή

Mason: Τρία στοιχεία κοινωνικών ταυτοτήτων

- Mason (2018): Τρία βασικά στοιχεία κοινωνικής ταυτότητας.
- 1. Οπαδική προδιάθεση: Μεροληψία υπέρ της ομάδας και εναντίον αντιπάλων.
- 2. Πολιτική δράση: Υπεράσπιση ομάδας όταν αισθάνεται απειλή.
- 3. Συναισθηματική αντιδραστικότητα: Θυμός, ενθουσιασμός ενισχύουν ταυτότητα και στάσεις.

Mason: Ρίζες στις κοινωνικές ταυτότητες

- Mason (2018): Ρίζες στις κοινωνικές ταυτότητες.
- Μετράται από την απόσταση και τον ανταγωνισμό μεταξύ των ομάδων.

Συναισθηματική Πόλωση: Οπαδική στάση

- Lelkes (2018): Οι οπαδοί αντιπαθούν χωρίς να διαφωνούν απαραίτητα.
- Η συναισθηματική πόλωση επηρεάζει απόψεις και το αντίστροφο.

Αιτίες και Συνέπειες Πόλωσης

Αιτίες Συναισθηματικής Πόλωσης

- Κομματικά μέσα ενημέρωσης: Fox News, MSNBC κ.ά.
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και αλγόριθμοι ενισχύουν τα φίλτρα επιβεβαίωσης.
- Αρνητική εκστρατεία: πολιτικές επιθέσεις και προσωπικές επιθέσεις.
- Ταυτότητα και μηδενικό άθροισμα: Συμβιβασμός θεωρείται προδοσία.

Συνέπειες Συναισθηματικής Πόλωσης

~~Μειωμένη συνεργασία μεταξύ κομμάτων.~~

- Διάβρωση των δημοκρατικών θεσμών και αύξηση παραπληροφόρησης.
- Ηθική αποδέσμευση και αποδοχή ακραίων συμπεριφορών.
- Απομόνωση από αντίπαλες ομάδες.
- Ομογενοποίηση εντός της δικής τους.
- Settle (2018): Κοινωνικά δίκτυα ενισχύουν στερεότυπα και αντιλήψεις εξω-ομάδας.
- Sunstein (2002): Συνεκτικές ομάδες υιοθετούν ακραίες στάσεις πιο εύκολα.

Case studies

Συναισθηματική Πόλωση σε ΕΕ & ΗΠΑ

- ΗΠΑ: Ενίσχυση κομματικής εχθρότητας μεταξύ Δημοκρατικών και Ρεπουμπλικάνων.
- ΕΕ: Υψηλότερη συναισθηματική πόλωση σε Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία.
- Reiljan (2020): 'Συγκλονιστικός' βαθμός εχθρότητας μεταξύ ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ.

Διεθνείς Συγκρίσεις

- Ευρώπη: Μεγαλώνει η πόλωση γύρω από μετανάστευση & εθνικισμό.
- Ινδία: Θρησκευτικοί και εθνοτικοί διαχωρισμοί εντείνουν την πόλωση.
- Βραζιλία: Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ρητορική αυξάνουν τις εντάσεις.

Μεθοδολογία Πόλωσης

Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις Μέτρησης

- Μεθοδολογικές προσεγγίσεις από Druckman & Levendusky (2019).
- 1) Θερμόμετρα συναισθημάτων
- 2) Αξιολογήσεις χαρακτηριστικών
- 3) Μετρήσεις εμπιστοσύνης
- 4) Κοινωνική απόσταση

Μέθοδοι Μέτρησης

- Thermometer συναισθημάτων — μέτρηση «ζεστασιάς» ή ψυχρότητας.
- Συστηματική πτώση θετικών αξιολογήσεων για αντίπαλες ομάδες.
- Ιστορική αύξηση συναισθηματικής πόλωσης από τη δεκαετία του 1980.

Μεθοδολογία Μέτρησης Συναισθηματικής Πόλωσης

- Η συναισθηματική πόλωση μετρά τη συναισθηματική απόσταση μεταξύ πολιτικών ομάδων.
- Δεν βασίζεται μόνο σε διαφορές απόψεων αλλά σε συναισθήματα (αντιπάθεια, αποστροφή).
- Χρησιμοποιεί δείκτες που αποτυπώνουν αξιολογικές στάσεις και αντιλήψεις.

1. Θερμόμετρο Συναισθημάτων

- Αυτή η προσέγγιση επικεντρώνεται στη μέτρηση και αξιολόγηση των συναισθηματικών στάσεων των ψηφοφόρων και των ελίτ έναντι του πολιτικό-ιδεολογικού τους χώρου ή του κόμματός τους αλλά και του αντίπαλου χώρου/κόμματος ή έναντι των υπόλοιπων κομμάτων. Αυτό μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση των δυνάμεων που καθοδηγούν την συμπεριφορά και των διαφορών μεταξύ πολιτικών ομάδων.

1. Θερμόμετρο Συναισθημάτων

- Οι συμμετέχοντες αξιολογούν κόμματα ή πολιτικές ομάδες σε κλίμακα 0-100.
- 0 = πλήρης αντιπάθεια, 100 = μέγιστη συμπάθεια.
- Η διαφορά στις μέσες τιμές για «ingroup» και «outgroup» αποτελεί δείκτη πόλωσης.

Παράδειγμα: Θερμόμετρο Συναισθημάτων

- Ερώτηση: Σε μια κλίμακα από 0 έως 100, πόσο θετικά αισθάνεστε για το κόμμα Χ;
- - 0 σημαίνει απολύτως αρνητικά συναισθήματα.
- - 100 σημαίνει απολύτως θετικά συναισθήματα.
- ► Υπολογίζεται η διαφορά μεταξύ αξιολογήσεων για το «δικό μας» και το «αντίπαλο» κόμμα.

2. Αξιολογήσεις Χαρακτηριστικών

- Αυτή η προσέγγιση επικεντρώνεται στον τρόπο που οι άνθρωποι αξιολογούν τους ανήκοντες και τους μη-ανήκοντες σε μια ομάδα (έξυπνοι, ανοιχτόμυαλοι, πατριώτες έντιμοι, γενναιόδωροι, υποκριτικές, εγωιστές, κλπ.

2. Αξιολογήσεις Χαρακτηριστικών

- Μέτρηση στερεοτυπικών χαρακτηρισμών (π.χ. έντιμοι, ανοιχτόμυαλοι, ανειλικρινείς).
- Συγκρίσεις μεταξύ ομάδων για να διαπιστωθεί μεροληψία.
- Χρήση Likert scale για στάσεις και αντιλήψεις.

Παράδειγμα: Αξιολόγηση Χαρακτηριστικών

- Πόσο πιθανό είναι να περιγράψατε τους ψηφοφόρους του κόμματος Υ ως:
- - Έντιμους
- - Ευφυείς
- - Πατριώτες
- - Εγωιστές
- - Υποκριτές
- ► Κλίμακα 1-5 (Καθόλου έως Πάρα πολύ).

3. Εμπιστοσύνη στον Αντίπαλο

- Αυτή η προσέγγιση εστιάζει στον βαθμό εμπιστοσύνης που έχουν οι πολίτες ή τα μέλη μιας πολιτικής ομάδας προς τα μέλη του αντίπαλου κόμματος και ειδικότερα της κυβέρνησης του αντίπαλου κόμματος. Η μέτρηση αυτή μπορεί να δείξει αν οι αντίπαλοι πολιτικοί θεωρούνται άξιοι εμπιστοσύνης ως προς το να πράξουν το πολιτικά ορθό

3. Εμπιστοσύνη στον Αντίπαλο

- Αξιολόγηση του βαθμού εμπιστοσύνης προς κόμματα/πολιτικούς της αντίπαλης πλευράς.
- Καθορίζει αν οι αντίπαλοι θεωρούνται ικανοί να πράξουν το σωστό.
- Η χαμηλή εμπιστοσύνη ενισχύει την συναισθηματική αποξένωση.

Παράδειγμα: Εμπιστοσύνη στην Αντίπαλη Παράταξη

- Πόση εμπιστοσύνη έχετε ότι οι πολιτικοί του κόμματος Ζ:
- - Θα ενεργήσουν προς το δημόσιο συμφέρον;
- - Είναι ικανοί να κυβερνήσουν;
- - Λένε την αλήθεια στους πολίτες;
- ► Χαμηλές τιμές = αυξημένη συναισθηματική πόλωση.

4. Κοινωνική Απόσταση

- Αυτή η προσέγγιση επικεντρώνεται στη μέτρηση του βαθμού άνεσης ή δυσανεξίας που νιώθουν οι άνθρωποι κατά την αλληλεπίδρασή τους με άτομα που ανήκουν σε αντιπαλές ομάδες. Επιπλέον, οι μετρήσεις περιλαμβάνουν τη μέτρηση φιλίας με πολιτικούς αντιπάλους με στόχο τη διερεύνηση του βαθμού άνεσης της κοινωνικής αλληλεπίδρασης δηλαδή το βαθμό πολιτικής διαφοροποίησης ή πολιτικής ανάμειξης.
- Μέτρηση της άνεσης να σχετιστεί κανείς με άτομα αντίπαλης πολιτικής ταυτότητας.
- Ερωτήσεις όπως: Θα παντρευόσασταν κάποιον από το αντίπαλο κόμμα;
- Εστιάζει στη συμπεριφορική διάσταση της πόλωσης.

Παράδειγμα: Κοινωνική Απόσταση

- Πόσο άνετα θα αισθανόσασταν αν:
 - - Παντρευόταν το παιδί σας κάποιον ψηφοφόρο του κόμματος Α;
 - - Ο στενός σας φίλος υποστήριζε το κόμμα Β;
 - - Συνεργαζόσασταν με υποστηρικτή του κόμματος Γ στην εργασία;
- ► Μετράται η επιθυμία αποστασιοποίησης.

Συμπληρωματικές Ερωτήσεις

- ► Πόσο συχνά διαβάζετε ειδήσεις από πηγή που δεν υποστηρίζει το κόμμα σας;
- ► Πόσο πιθανό είναι να αλλάξετε άποψη έπειτα από διάλογο με αντίπαλο;
- ► Θεωρείτε ότι όσοι υποστηρίζουν το αντίπαλο κόμμα είναι κακοί πολίτες;
- ► Επηρεάζει η πολιτική ταυτότητα την κοινωνική σας ζωή;

Συμπερασματικά

- Η μεθοδολογία εστιάζει σε συναισθήματα, εμπιστοσύνη, κοινωνικές αποστάσεις.
- Αναδεικνύεται ο ρόλος των ταυτοτήτων και των στερεοτύπων.
- Πολυδιάστατη προσέγγιση που υπερβαίνει την απλή θεματική διαφωνία.

ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

DEMOSPOL

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΛΕΞΙΚΟΥ ΠΟΛΩΣΗΣ

Θεωρητικά στοιχεία

- Ο βασικός κλάδος που ασχολείται με την αναγνώριση και ταξινόμηση της ψυχολογικής κατάστασης ενός ατόμου μέσα από κείμενα είναι η εξόρυξη γνώμης από κείμενα (**sentiment analysis**). Η εξόρυξη γνώμης από κείμενα επιδιώκει να εξαχθεί πληροφορία για το πως αισθάνεται ένα άτομο μέσα από ένα κείμενο.
- Η γνώμη σχετίζεται με το πως αισθάνεται ένα άτομο για ένα θέμα, με την έννοια, ότι αν ένα άτομο έχει θετική/αρνητική άποψη γι' αυτό το αντικείμενο, τότε έχει και **αρνητικά** ή **θετικά συναισθήματα** γι' αυτό.
- Ορισμένες από τις λειτουργίες της εξόρυξης συναισθήματος είναι:
 - **Αναγνώριση συναισθήματος** (αν το κείμενο εκφράζει κάποιο συναίσθημα ή όχι).
 - **Αναγνώριση πολικότητας συναισθήματος** (αν η άποψη εκφράζεται θετικά ή αρνητικά).
 - **Ταξινόμηση συναισθήματος** (ταξινόμησης σε πολλά συναισθήματα π.χ. χαρά, λύπη, θυμός, έκπληξη).

Συναισθηματικό λεξικό Digital Ink

Με αφορμή το συναισθηματικό λεξικό που βρίσκεται στο Digital Ink (βλ. παρακάτω πίνακα) και εξετάζοντας τη σχετική βιβλιογραφία θα δημιουργήσουμε ένα λεξικό πόλωσης.

(θυμούν|θυμούμ|μῶν|ἀνχ|ἀνταγών|δυσγών|πρωταγών|συναγώνι|συναγώνι|ἀγωνίζ|ἀγωνίζ|ἀγωνία|ἀγωνία|τῆται|εὐελπίδ|ἀπογών|ταγών|ἀγώνικ|ἐπιθυμιάδ|συνθάψ|σύνθαψ). WRONG, WRONG

(ἀνησυχ|ἀνησυχ|ἀνησυχ). NEGATIVE, WORRY

(ἀπαισιοδοξ|ἀπαισιοδοξ). NEGATIVE, PESSIMISM

(ἀπεγνωσμ). NEGATIVE, DISPAIR

(ἀπογοήτ|ἀπογοήτ). NEGATIVE, DISAPPOINTMENT

(δυσἀρεστ|δυσἀρεστ). NEGATIVE, DISSATISFACTION

(μελαγχολ|μελαγχολ). NEGATIVE, MELANCHOLY

(καταθλ|καταθλ). NEGATIVE, DEPRESSION

(θάψερ|θάψερθ|θάψερ|θάψερ|θάψου|θάψου|θάψονι|θάψμεν|θάψμεν|θάψι). NEGATIVE, SADNESS

(αἰσιοδοξ|αἰσιοδοξ). POSITIVE, OPTIMISM

(ἐπιθυμ). POSITIVE, DESIRE

(ἀπελπίδ|ἀπελπίδ|ἀπελπίδ|ἀπελπίδ|ἀπελπίδ). NEGATIVE, HOPELESSNESS

(ἀνέλπ). NEUTRAL, SURPRISE

(ἐνταγώνι|ἀγώνι|ἀγώνι). NEUTRAL, SUSPENSE

(ἀγχω|ἀγχω|ἀγχω|ἀγχω|ἀγχω). NEGATIVE, ANXIETY

(ἐλπίδ|ἐλπίδ|ἐλπίδ|ἐλπίδ|ἐλπίδ). POSITIVE, HOPE

(θυμῶν|θυμός|θυμού|θυμῶν|θυμῶν|θυμῶν|θυμῶν). NEGATIVE, ANGER

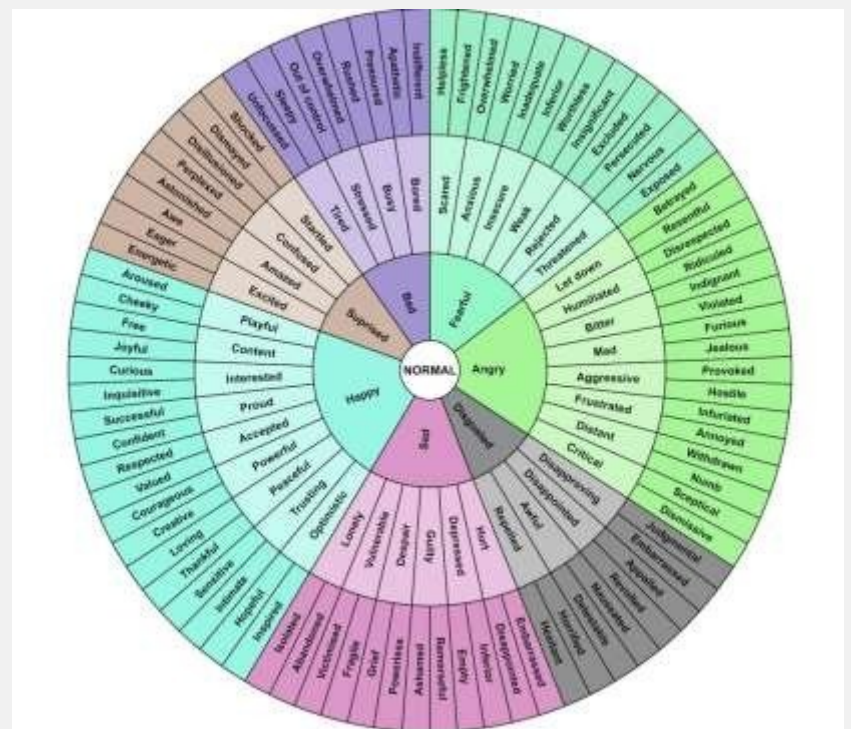
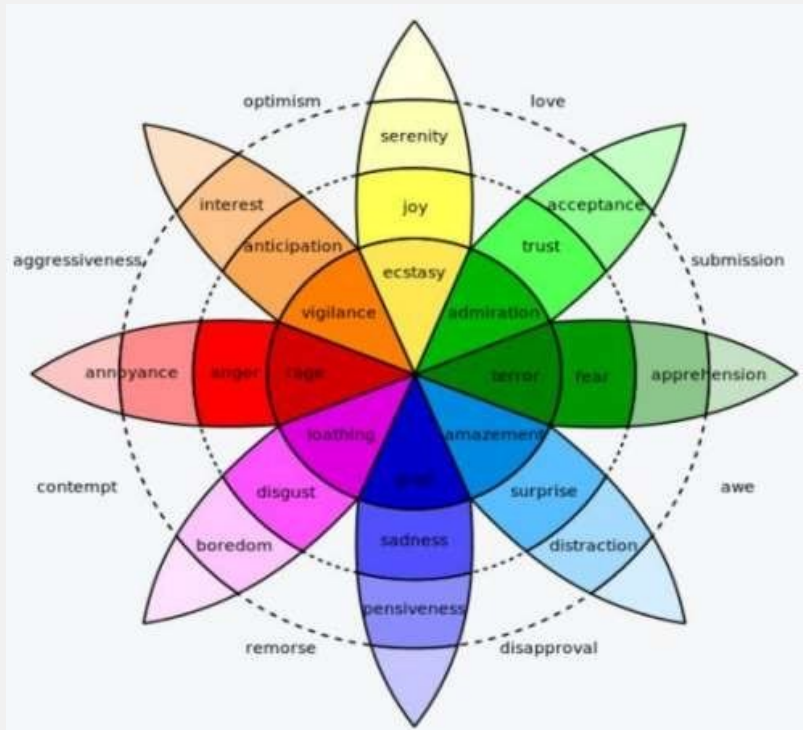
(ντρέπ|ντρέπ|ντρέπ|ντρέπ). NEGATIVE, SHAME

Θεωρητικά στοιχεία

- Ψυχολογικές θεωρήσεις του συναισθήματος, υποστηρίζουν ότι κάποια συναισθήματα είναι πιο βασικά από άλλα, και συνεπώς αναμένεται να είναι καθολικά για όλες τις ανθρώπινες γλώσσες (Parrott 2001: 12). Ωστόσο, δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ των ερευνητών αναφορικά με τον αριθμό και τα είδη των βασικών συναισθημάτων.
- Στο ανώτερο επίπεδο, τα βασικά συναισθήματα ταξινομούνται στις γενικές κατηγορίες **positive emotion** (θετικό συναισθήμα) και **negative emotion** (αρνητικό συναισθήμα).
- Στην παρούσα εργασία, θα υιοθετήσουμε το ευρύτερο τυπολογικό μοντέλο του Plutchik (Plutchik 1991, 2001) που ορίζει τα εξής οκτώ βασικά συναισθήματα: **anger** (θυμός), **anticipation** (αναμονή), **joy** (χαρά), **trust** (εμπιστοσύνη), **fear** (φόβος), **surprise** (εκπλήξη), **sadness** (λύπη), και **disgust** (αηδία).

• Parrott, W. G. (2001). Emotions in Social Psychology: Key Readings in Social Psychology. Philadelphia: Psychology Press.
• Plutchik, R. (1991). The Emotions. Latham/New York/London: University Press of America.
• Plutchik, R. (2001). The nature of emotions. American Scientist, 89, pp. 344-350.

Plutchik's wheel of emotions

Συναισθηματικό λεξικό στην ελληνική γλώσσα_1

POSITIVE EMOTION		NEGATIVE EMOTION				UNEXPECTED EMOTION
JOY	LOVE	ANGER	DISGUST	SADNESS	FEAR	SURPRISE
ΧΑΡΑ/ΑΠΟΛΑΥΣΗ	ΑΓΑΠΗ	ΘΥΜΟΣ	ΑΠΕΧΘΕΙΑ/ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ/ΑΗΔΙΑ	ΛΥΠΗ/ΘΑΛΙΨΗ	ΦΟΒΟΣ	ΕΚΠΑΞΗ
αισιοδοξία		αγανάκτηση	αηδία	ακεφιά	άγχος	απορία
ανακούφιση		ατόγνωση	απέχθεια	ανία	αδυναμία	δέος
αποδοχή		απογοήτευση	απογοήτευση	ατελυσία	αναστάτωση	ενθουσιασμός
αφοσίωση		βία	αποδοκίμασία	αυτολύπηση	ανασφάλεια	θαυμασμός
γαλήνη		εκνευρισμός	αποστροφή	ένταση	ανησυχία	κατάπληξη
δύναμη		ενόχληση	απώθηση	θρήνος	απειλή	σοκ
έκσταση		επιθετικότητα	βδελυγμία	κατάθλιψη	ατόρριψη	σύγχυση
εμπιστοσύνη		επίκριση	δυσαρέσκεια	κούραση	δέος	
ενδιαφέρον		εχθρότητα	δυσφορία	λύπη	έγνοια	
ενθουσιασμός		λύσσα	περιφρόνηση	μελαγχολία	νευρικήτητα	
έρωτας		ματαίωση	σιχασιά	μοναξιά	πανικός	
ευαρέσκεια		μίσος	φρίκη	οδύνη	τρόμος	
ευγένεια		οργή		περισυλλογή	υποταγή	
ευεξία		παραφροσύνη		πίκρα	φρίκη	
ευτυχία		πικρία		στενοχώρια		
ευφορία		ταπεινώση				
ευχαρίστηση						
ηδονή						
ηρεμία						
θαυμασμός						
ικανοποίηση						
κέφι						
λατρεία						
ξεμύλισμα						
περηφάνια						
πληρότητα						
ταίριασμα						
τρυφερότητα						
φιλικότητα						
χαρά						

Σημειώσεις:

Το λεξικό δεν είναι ολοκληρωμένο / update 25.09.23

Συναισθηματικό λεξικό στην ελληνική γλώσσα_2

POSITIVE EMOTION		NEGATIVE EMOTION				UNEXPECTED EMOTION
JOY	LOVE	ANGER	DISGUST	SADNESS	FEAR	SURPRISE
ΧΑΡΑ/ΑΠΟΛΑΥΣΗ	ΑΓΑΠΗ	ΘΥΜΟΣ	ΑΠΕΧΘΕΙΑ/ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ/ΑΗΔΙΑ	ΛΥΠΗ/ΘΛΙΨΗ	ΦΟΒΟΣ	ΕΚΠΛΗΞΗ
αγαπητός		άκαμτος	διαστακτικός	αδιάφορος	αβοήθητος	αμήχανος
άξιος		απορρυτικός	επαναστατημένος	απαθής	ανεπαρκής	απογοητευμένος
αυτοπεποίθηση		αποτραβηγμένος	επικριτικός	αφηρημένος	ανήσυχος	έκπληκτος
δημοургικός		βίαιος	ζαλισμένος	καταβεβλημένος	αποκλεισμένος	ενεργητικός
ελεύθερος		ενοχλημένος	μισητός	πιεσμένος	ασήμαντος	πρόθυμος
επιτυχημένος		έξαλλος	ντροπιασμένος		εκτεθειμένος	σοκαρισμένος
ευγνώμων		εξοργισμένος	τρομαγμένος		εσωστρεφής	
ευτυχισμένος		εχθρικός	φοβισμένος		καταβεβλημένος	
κουράγιο		ζηλόφθων			καταδιωγμένος	
ονειροπόλος		μνησίκας			νευρικός	
σεβασμός		προδομένος			τρομοκρατημένος	
		ρεζιλεμένος				
		σκεπτικός				
		ψυχρός				

Σημειώσεις:

Το λεξικό δεν είναι ολοκληρωμένο / update 25.09.23

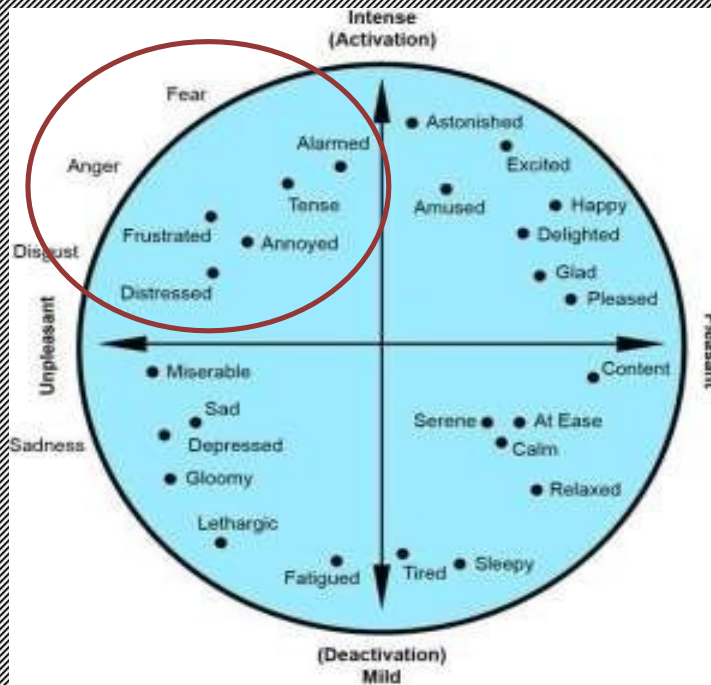
Συναισθηματικό λεξικό στην ελληνική γλώσσα_3

POSITIVE EMOTION		
JOY + LOVE		
ΧΑΡΑ/ΑΠΟΛΑΥΣΗ + ΑΓΑΠΗ		
αγαλλιάζω, GSV1	ερεθίζω, GSV4	καταπραΐνω, GSV4
αγατώ, GSV2	ερωτεύομαι, GSV2	κατευνάζω, GSV4
αγατώ, GSV2	ερωτεύομαι, GSV2	κατευφραίνω, GSV4
αισιοδοξώ, GSV1	ευαρεστούμαι, GSV1	κατευχαριστώ, GSV4
ανάβω, GSV3	ευγνωμονώ, GSV2	κολακεύω, GSV1
αναγαλλιάζω, GSV1	ευδαιμονώ, GSV1	λατρεύω, GSV2
ανακουφίζω, GSV4	ευελπιστώ, GSV1	λατρεύω, GSV2
απολαμβάνω, GSV2	ευθυμώ, GSV3	λαχταρίζω, GSV3
αρέσω, GSV5	ευτυχώ, GSV1	λαχταρώ, GSV4
αρέσω, GSV5	ευφραίνω, GSV4	λυτρώνω, GSV4
γαληνεύω, GSV3	ευχαριστώ, GSV2	μαγεύω, GSV4
γλυκαίνω, GSV3	ευχαριστώ, GSV4	μαλακώνω, GSV3
γοητεύω, GSV4	εφησυχάζω, GSV1	νοιιάζομαι, GSV2
γουστάρω, GSV2	ημερεύω, GSV3	ξαλαφρώνω, GSV3
γουστάρω, GSV2	ηρεμίζω, GSV4	ξεγνοιάζω, GSV1
γουστάρω, GSV5	ηρεμώ, GSV3	ξεγνοιάζω, GSV1
διασκεδάζω, GSV3	ησυχάζω, GSV3	πανηγυρίζω, GSV2
διηγείρω, GSV4	θαμπτώνω, GSV4	παρηγορώ, GSV4
εγκαρδιώνω, GSV4	θαυμάζω, GSV2	ποθώ, GSV2
ειρηνεύω, GSV3	θέλγω, GSV4	ποθώ, GSV2
εμπιστεύομαι, GSV2	ικανοποιώ, GSV4	σαγηνεύω, GSV4
εμπυχώνω, GSV4	καθησυχάζω, GSV4	σέβομαι, GSV2
ενθαρρύνω, GSV4	κακοκαρδίζω, GSV4	συμπαθώ, GSV2
ενθουσιάζω, GSV4	καλμάρω, GSV3	συμπαθώ, GSV2
εντυπωσιάζω, GSV4	καλοβλέπω, GSV2	υπεραγαπώ, GSV2
εξάπτομαι, GSV1	καλοκαρδίζω, GSV4	χαίρομαι, GSV2
εξάπτω, GSV4	καμαρώνω, GSV2	χαίρομαι, GSV2
εξευμενίζω, GSV4	καρδιοχτυπώ, GSV1	χαροποιώ, GSV4

Το λεξικό δεν είναι ολοκληρωμένο / update 25.03.23

Russell's Circumplex Model

- Ως Συναισθηματική Υπολογιστική (**Affective Computing**) ορίζεται η έρευνα και η ανάπτυξη συστημάτων και συσκευών που μπορούν να αναγνωρίζουν, να μεταφράζουν, να επεξεργάζονται και να προσομοιώνουν ανθρώπινα συναισθήματα και αντιδράσεις. Για την απεικόνιση των συναισθημάτων αυτών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλά και διάφορα μοντέλα (**Affective Models**). Αυτά τα μοντέλα χρησιμοποιούν είτε δύο, είτε τρεις διαστάσεις, όπου κάθε συναισθήμα απεικονίζεται με ένα σημείο στο χώρο. Οι δύο βασικές διαστάσεις είναι οι άξονες του Σθένους (**Valence**) και της Διέγερσης (**Arousal**). Η τρίτη διάσταση που έρχεται και συμπληρώνει τις άλλες δύο στα συστήματα των τριών διαστάσεων είναι ο άξονας της Κυριαρχίας (**Dominance**). Πιο συγκεκριμένα, ο άξονας του Σθένους κυμαίνεται από την δυσαρέστηση ως την ευχαρίστηση (unpleasant to pleasant), ο άξονας της Διέγερσης κυμαίνεται από την αδυναμία ως την διύναμη (weak to strong), ενώ τέλος, ο άξονας της Κυριαρχίας κυμαίνεται από την αδυναμία ως τη δύναμη (weak to strong). Οι δύο διαστάσεις αποτελούν το πιο δημοφιλές σύστημα και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον James Russell το 1980.

Στην παρούσα εργασία θα μας απασχολήσει το άνω αριστερά τεταρτημόριο. Αρνητικά συναισθήματα με υψηλή διέγερση.

- anger (θυμός),
- fear (φόβος) και
- disgust (αηδία).

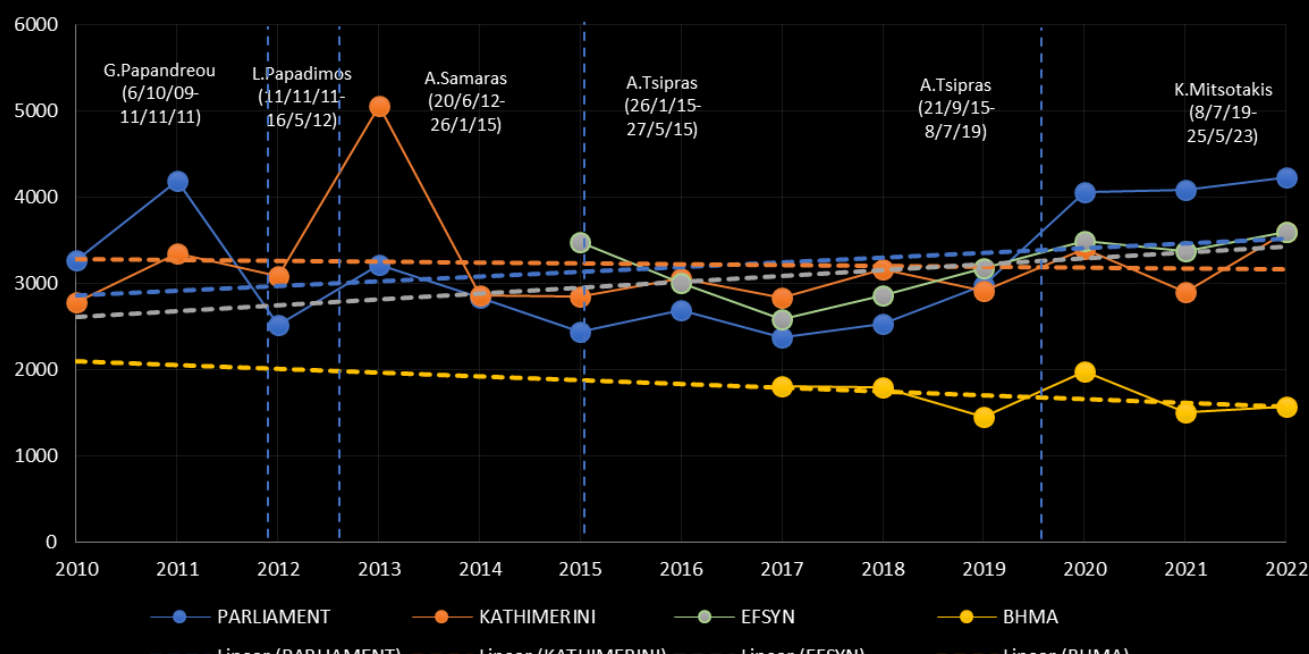
Εφαρμογή λεξικού πόλωσης

Για να μεταβληθεί το συναισθηματικό λεξικό σε λεξικό πόλωσης και για να μπορέσουμε να εξάγουμε τις θεματικές συγκρούσεις ανά εφημερίδα και ανά έτος, θα ταξινομήσουμε τα δεδομένα μας με βάση τις εξής ιδιότητες:

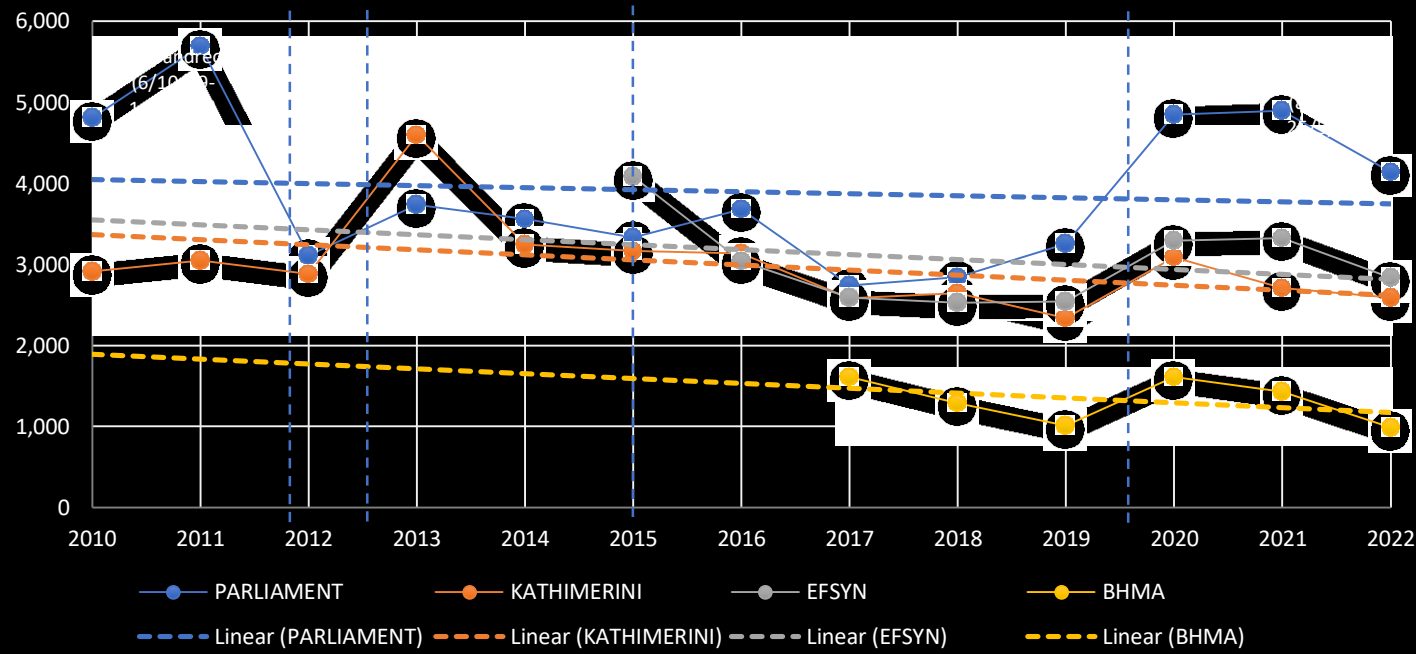
Από άσπρη έως μαύρη συναισθήματος

- Ταξινόμηση αρνητικών συναισθημάτων υψηλής διέγερσης (anger, fear, disgust)

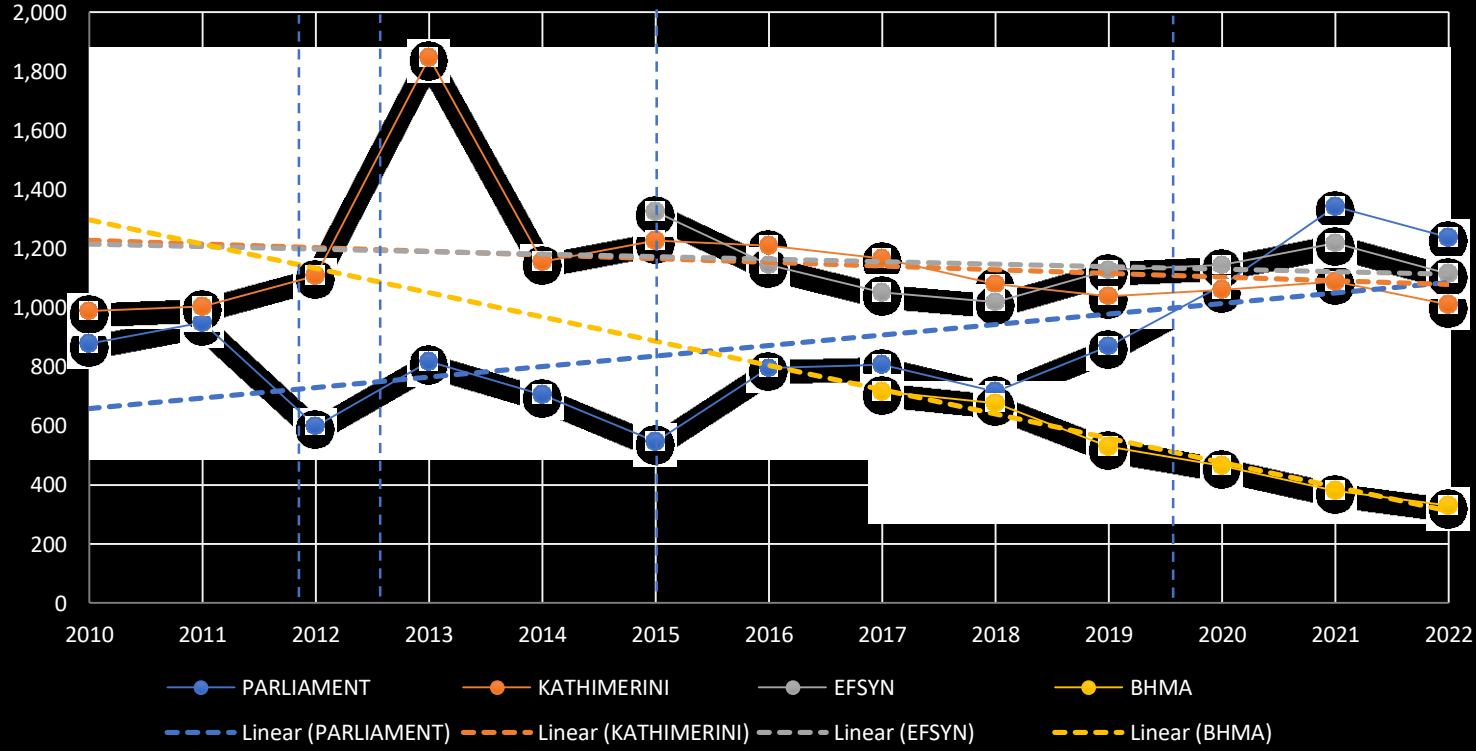
AFFECTIVE POLARIZATION #ANGER

AFFECTIVE POLARIZATION #FEAR

AFFECTIVE POLARIZATION #RESENTMENT

Αξιολογήσεις Χαρακτηριστικών: «Προδότες» και «Πατριώτες»

Ανάλυση λόγου σε Κοινοβούλιο και ΜΜΕ
(2010-2023)

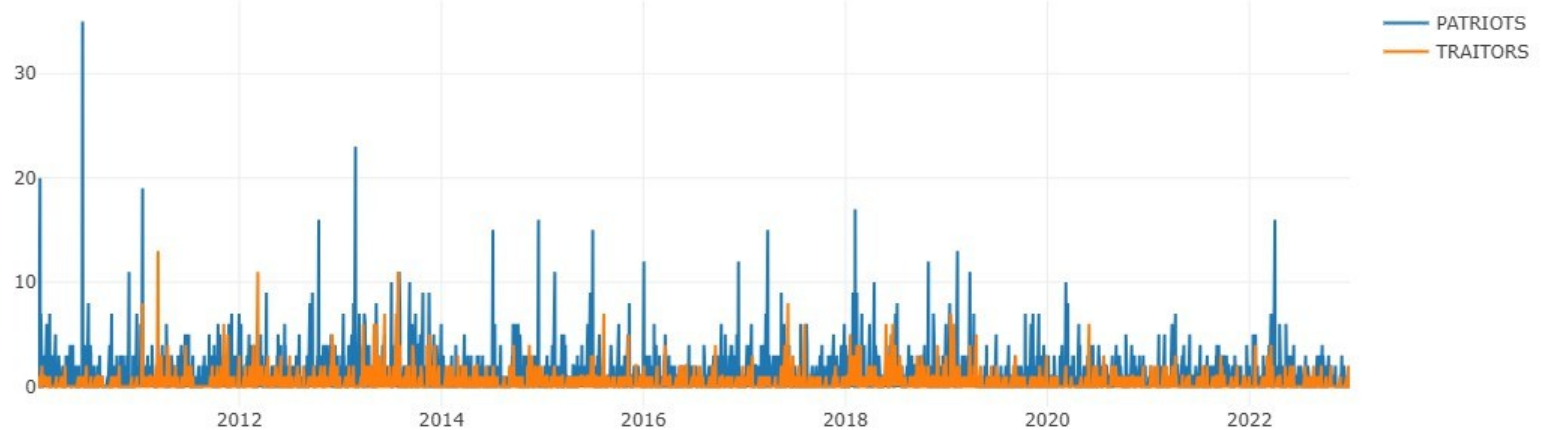
Χρήση των όρων σε Εφημερίδες

- ▶ Όροι όπως «προδότες» και «πατριώτες» εμφανίζονται σε περίπου 5% του λόγου.
- ▶ Ομοιογενής χρήση μεταξύ των εφημερίδων: Καθημερινή, ΕφΣυν, Το Βήμα.
- ▶ Υποδηλώνει ελεγχόμενο ύφος ρητορικής στα έντυπα μέσα.

KATHIMERINI

ΣΥΝΟΛΙΚΑ, ΠΕΡΙΠΟΥ 5% ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

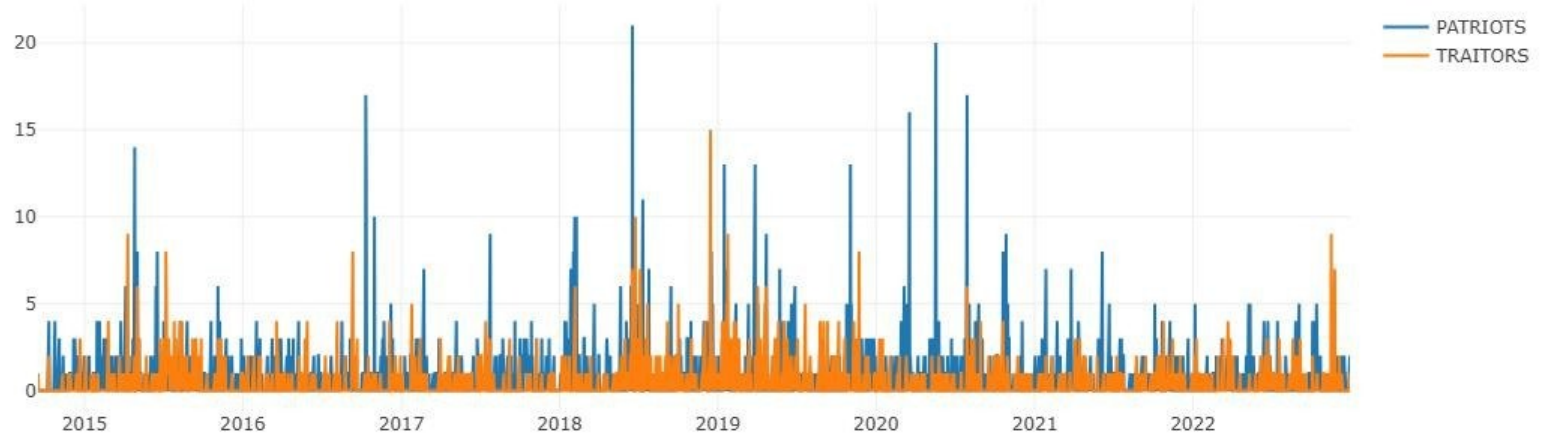
KATHIMERINI_PATRIOTS + TRAITORS

EFSYN

ΣΥΝΟΛΙΚΑ, ΠΕΡΙΠΟΥ 5% ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

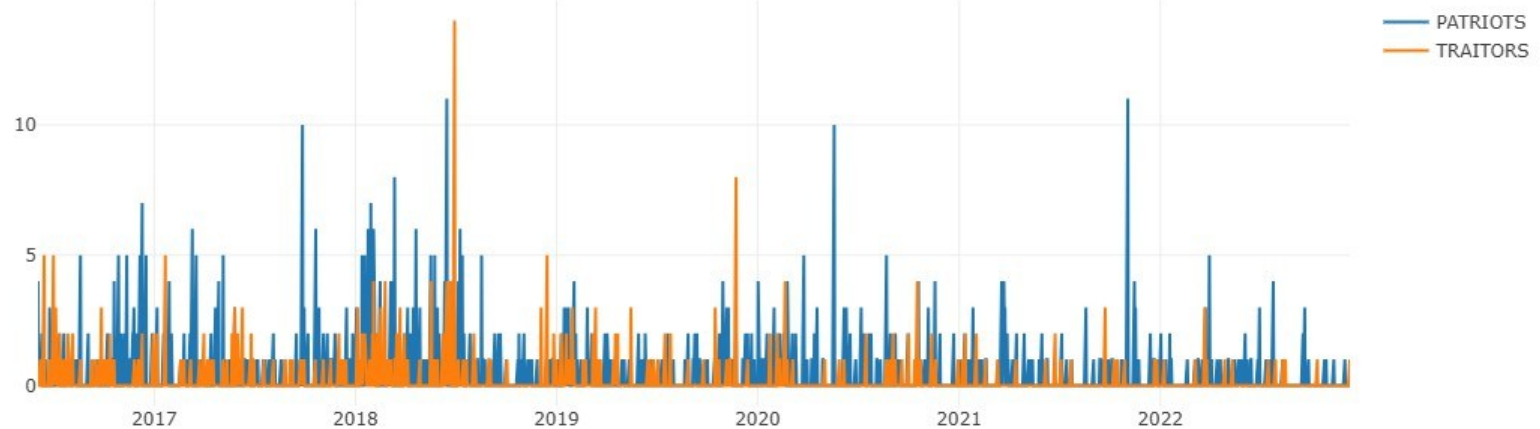
EFSYN_PATRIOTS + TRAITORS

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΑ, ΠΕΡΙΠΟΥ 5% ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

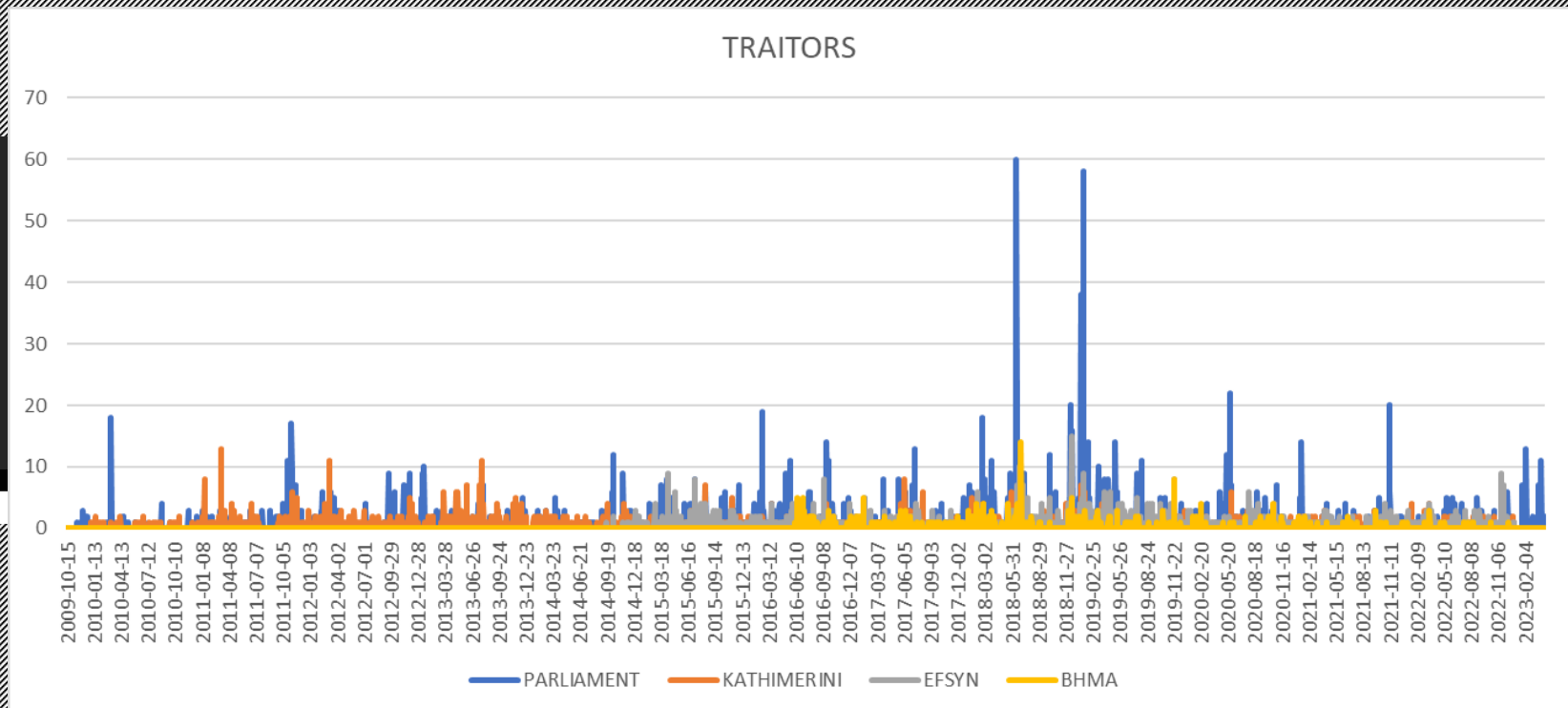
ΤΟ ΒΗΜΑ_PATRIOTS + TRAITORS

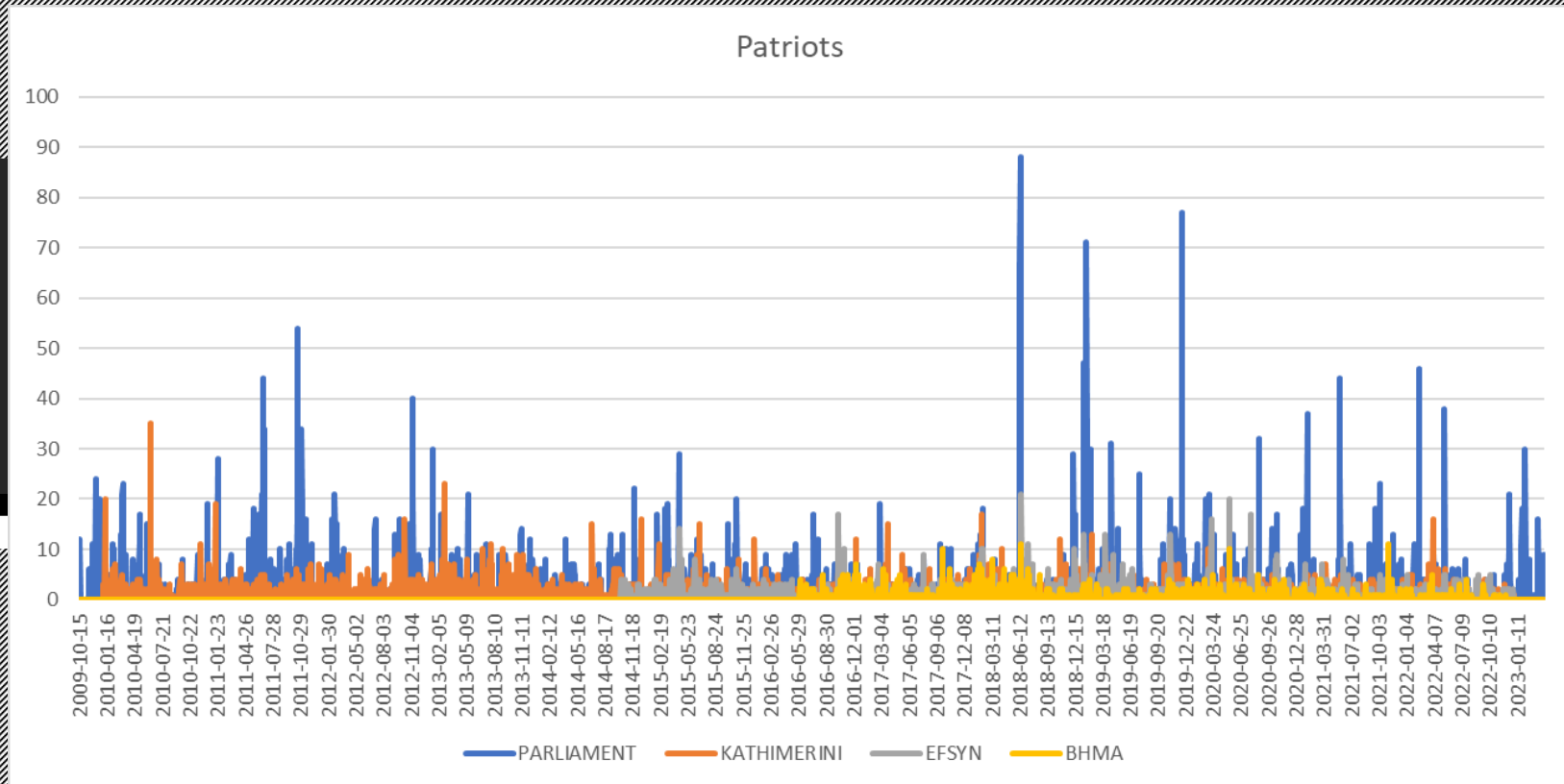
Χρήση στον Κοινοβουλευτικό Λόγο (2010-2023)

- ▶ Ο όρος «προδότες» χρησιμοποιείται έντονα — πάνω από 60% σε πολλές περιόδους.
- ▶ Κορυφώσεις: 2009-2011, 2012-2014, 2015-2019, 2019-2023.
- ▶ Εξαίρεση: Υπηρεσιακή Κυβέρνηση Πικραμένου (2012) — 0% χρήση.

Combined data - Traitors

Combined data - Patriots

-
- Η Βουλή παρουσιάζει πιο πολωμένη ρητορική σε σχέση με τα ΜΜΕ.
 - Η χρήση του όρου «προδότες» υποδηλώνει επιθετική ρητορική και αποδόμηση αντιπάλου.
 - Ο όρος «πατριώτης» εμφανίζεται πιο συγκρατημένα και με αμυντικό χαρακτήρα.

Συναισθηματική Πόλωση και Δημόσιος Λόγος

- Η ρητορική των 'προδοτών' ενισχύει την κοινωνική απόσταση και την ηθική απονομιμοποίηση.
- Αντανακλά αντίληψη πολιτικής ως μηδενικού αθροίσματος.
- Εντάσσεται πλήρως στο πλαίσιο της συναισθηματικής πόλωσης.

3. Εμπιστοσύνη στον Αντίπαλο

- 1. Απειλή για τη Δημοκρατία:** Οι αντίπαλοι πολιτικοί χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνοι για τους δημοκρατικούς θεσμούς και τη σταθερότητα του πολιτικού συστήματος. Γίνονται αναφορές στις Παθολογίες της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας και τα πολιτικά κόμματα συνδέουν τους αντίπαλους πολιτικούς με τα κακά κείμενα του πολιτικού συστήματος, όπως τον λαϊκισμό και το πελατειακό κράτος.
- 2. Ανικανότητα/Ανεπάρκεια Αντιπάλων:** Οι πολιτικές αναφορές επικεντρώνονται στην ανικανότητα διακυβέρνησης ή στην αναξιοπιστία των πολιτικών αντιπάλων.
- 3. Ιδεολογικές Διαφορές:** Οι πολιτικές αναφορές επικεντρώνονται στις ιδεολογικές διαφοροποιήσεις με επιθετικό τρόπο κατά των πολιτικών αντιπάλων.
- 4. Αμφισβήτηση Ηθικής/Αξιών Αντιπάλων:** Οι πολιτικές αναφορές προσωποποιούνται και επικεντρώνονται στην ηθική υποβάθμιση των πολιτικών αντιπάλων, με στόχο να υπονομεύσουν την πολιτική και ηθική τους αξιοπιστία.

Τυπολογία πολιτικών αναφορών ΣΥΡΙΖΑ (2012,2015,2019)

Κατηγορία Πολιτικών Αναφορών	2012	2015	2019
Απειλή για τη Δημοκρατία και Πολιτική Σταθερότητα	«Αντιδημοκρατικός κατήφορος», «φθορά της δημοκρατίας», «καταπάτηση του Συντάγματος», «αποδιοργάνωση του κράτους και της δημοκρατίας».	Αναφορές στη «διαπλοκή» και τις «πελατειακές σχέσεις», οι οποίες υπονομεύουν τους θεσμούς και τη δημοκρατική λειτουργία. «Πελατειακό κράτος από τα κόμματα που κυβέρνησαν και κατέστρεψαν την χώρα» το περίφημο τρίγωνο της διαπλοκής, κόμματα - οικονομική ολιγαρχία – τράπεζες».	«Παραλάβαμε χάος» και δημοκρατικούς θεσμούς με προβλήματα λόγω πελατειακών και διαπλεκόμενων σχέσεων.
Ανικανότητα ή Ανεπάρκεια Κομμάτων	«Κόμματα που λειτουργούν ως εκπρόσωποι της Τρόικας και είναι υπεύθυνα για το ξεπούλημα του δημοσίου πλούτου».	«Δημόσια διοίκηση στα όρια της καταρρευσης», «κόμματα που κυβέρνησαν και κατέστρεψαν τη χώρα»	«Παραλάβαμε αδειά ταμεία», «Μηδενική αξιοπιστία», «Απουσία σχεδιασμού για το μέλλον».
Ιδεολογικές Διαφορές	Αντιμνημονιακή ατζέντα. Σαφής διαφοροποίηση από τη «μνημονιακή πολιτική» και τα κόμματα που την εφάρμοσαν (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ). Κατά της τάξης και ασφάλειας «αστυνομοκρατία-παρακολούθηση των πολιτών», «αυταρχισμός και νεοφασισμός».	Έμφαση στον διαχωρισμό από την οικονομική «ολιγαρχία» και το «το περίφημο τρίγωνο της διαπλοκής, κόμματα - οικονομική ολιγαρχία – τράπεζες» «Είναι μια αίσθηση μοναδική όταν φεύγει ο φόβος και έρχεται η ελπίδα».	Θολή διαφοροποίηση με έμφαση στη διαχείριση της μεταμνημονιακής περιόδου.
Αμφισβήτηση Ηθικής και Αξιών (Διαφθορά, Ηθική Ακεραιότητα)	«καταστροφείς, εκμεταλλευτές, ψεύτες, κερδοσκόποι» «πολιτικοί τρομοκράτες που λυμαίνονται τον εθνικό πλούτο», «Πολιτικές της φτωχοποίησης και της καταστροφής».	«Εμείς δεσμευόμαστε, δεν υποσχόμαστε», «στηριζόμαστε σε εσάς στον λαό, ούτε στην ολιγαρχία, ούτε στα τράκια».	«Παραλάβαμε εκτεταμένα φαινόμενα διαφθοράς» και δημόσιο σύστημα «διαβλητό στα ιδιωτικά συμφέροντα».

Stigmatizing hashtags by category/sub-category

Hashtag category		Examples
Existential threat	Threat to the nation	#traitors, #ethnonihilists, #anti-Greeks
	Threat to democracy	#fascists, #nazis, #junta, #terrorists
Criminal intent		#crooks, #criminals, #gang, #looters, #murderers
Incompetent-ridiculous- untrustworthy		#stupid, #fools, #useless #clowns, #circus, #carnival, #trash, #unlearned, #liars, #hypocrites
Animal slurs		#goats, #sheep, #oxen, #stray_dogs, #chicken, #donkeys
Sexual-scatological vulgarities		
Other		#curse, #zombies, #inhumane, #destructors, #trash, #cholera, #vomit, #Tsipras_xeftilas